

işçi dayanışması

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Şubat 2010 • No:23

Haklarımızı Mücadele Ederek Kazanabiliriz!

İşçi kardeşler!

Tekel işçilerinin Aralık ayının ortasından bu yana özlük hakları için sürdürdükleri mücadele, şimdiden hükümete geri adım attırılmış bulunuyor. 4/C uygulamasından asla taviz vermeyeceğini söyleyen AKP hükümeti, Tekel işçilerinin “ölmek var dönmek yok” kararlılığıyla verdiği mücadele neticesinde bir değil tam iki kez taviz vermek zorunda kaldı. Bu da gösteriyor ki, işçiler örgütlenip kararlı bir şekilde mücadele ettiklerinde, karşılarında “kaskati” duran ve taviz vermez gözüken sermaye güçlerine geri adım attırabiliyorlar.

Tekel işçilerinin, Ankara'nın kara kışına ve soğuğuna, polisin gazlı, tazyikli sulu ve coplu müdahalelerine rağmen geri çekilmeyip mücadelede kararlı olmaları hükümete geri adım attırıştır. Ocak ayının ilk günle-

rinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı hükümet adına, 4/C statüsündeki işçilerin çalışma sürelerini 10 aydan 11 aya çıkardıklarını ve işçi ücretlerine ek zam yaptıklarını açıkladı. “İyileştirmeler yaptık, mücadeleden vazgeçtin” diyen bakana işçilerin yanıtı “**geri dönüş yok, mücadeleye devam**” demek olmuştur. Türk-İş yönetiminin her hafta Cuma günleri bir saat iş durdurma kararı almak zorunda kalması, diğer sendika konfederasyonlarının dayanışma eylemlerine destek vermesi, demokratik kitle örgütlerinin Tekel işçilerinin yanında saf tutması, yapılan yürüyüşler ve mitingler, hükümete ikinci kez geri adım attırıştır. Şubat ayının başında hükümet, bir önceki iyileştirmelere ek olarak

devamı arka sayfada

4/C statüsünde çalışan işçilere yıllık izin ve kıdem tazminatı hakkını tanımak zorunda kalmıştır.

İşçilerin yasal haklarını yok eden 4/C statüsünün yapısını verdikleri mücadeleyle bozan Tekel işçileri, haklarının tamamını alma yolunda mücadele kararlılıklarını ortaya koydular. Hükümete geri adım attıran Tekel işçileri, daha şimdiden hem 4/C kölelik koşullarında çalışan 17 bin 500 işçiye hem de yarın 4/C statüsünde çalışacak binlerce işçiye önemli bir kazanım hediye ettiler. Böylece Tekel işçilerinin mücadelesi işçi sınıfının genel bir kazanımına dönüşmüş oldu.

Oysa uzun yıllardır patronlar sınıfının hizmetindeki hükümetler işçilerin haklarını gasp ederken, en ufak bir tazive dahi razı olmuyorlardı. Sendikaların tepesine çöreklenmiş bürokratlar da, **“yasa geçti, bundan sonra hiçbir şey yapamazsınız”** diyerek köşelerine çekiliyor ve işçileri yalnız bırakıyorlardı. Tekel işçilerinin direngenliği ve kararlılığı sendika bürokratlarının mücadeleyi durdurmasına engel olmuştur. Görülmüştür ki, kararlı ve net talepler etrafında bir mücadele yürütülür ve dayanışma büyütülürse, geri adım atmaz denem hükümetler bal gibi de geri adım atmak zorunda kalırlar.

İşçi sınıfının mücadele tarihi, sermayenin emrindeki hükümetlere geri adım attıran nice büyük ve kararlı direnişlerle doludur. 1963 yılında kazanımla sonuçlanan **Kavel Grevi**, Türkiye’de yasak olan grev ve toplu sözleşme hakkının kazanılmasına, bu hakkın yasal düzeyde güvenceye alınmasına kaldıraç olmuştur. DİSK’in önünü kesmek ve kapanmasını sağlamak amacıyla hazırlanan sendika yasası, 1970’de başlayan **15-16 Haziran Genel Direnişi** sonucunda geri çekilmek zorunda kalmıştı. 1976 yılında DİSK öncülüğünde yapılan **“DGM’ye Hayır”** eylemleriyle, anti-demokratik olağanüstü yetkilerle donatılmış Devlet Güvenlik Mahkemeleri kapatılmıştı.

1980 askeri darbesi sonrasında grevler yasak olmasına rağmen, 1986’da greve çıkan **NETAŞ** işçilerinin mücadelesi başarıya ulaşmış, işçiler taleplerini kabul ettirmiş ve diktatörlük rejiminin grev yasağını da parçalamışlardı. Geçmiş dönemde yasalara, yasaklara ve baskılara rağmen başarıya ulaşan bu direnişlerin ortak özelliği; işçilerin mücadelede kararlı olmaları, taban örgütlenmelerini ve sınıf dayanışmasını sağlamış bulunmalarıydı. Haklarını mücadele ederek kazanan işçilerin bu eylemleri, bugün de örnek alınması gereken çok önemli mücadele deneyimleridir.

Kardeşler!

Haklarımızın gasp edilmesine dur demek için yürüteceğimiz mücadelelerde temel şiarımız şu olmalıdır: Haklarımızı ancak mücadele ederek korur ve genişletebiliriz! Mücadele etmek biz işçileri birbirimize bağlar, dayanışmamızı büyütür. Mücadele etmek biz işçilerin kendine olan güvenini artırır, bizleri duyarlı, saldırılara boyun eğmeyen, onurlu, toplumdaki sorunlara sahip çıkan yepyeni insanlar haline getirir. İşte bunun için de **her düzeyde, her işyerinde ve mahallelerimizde örgütlenerek mücadele etmeliyiz.** ■

Acil Taleplerimiz İçin Mücadeleye!

- İşten atmalar durdurulsun, iş saatleri düşürülsün, herkese iş!
- Ücretsiz izinler ücretli izinlere çevrilsin!
- Herkese iş güvencesi sağlansın!
- Sendikasız çalıştırmaya son!
- Asgari ücret vergi dışı bırakılsın, vergiler patronlardan kesilsin!
- İşçilerin kredi kartı, elektrik, su ve doğalgaz borçları silinsin!
- Elektriğe, gaza ve suya zamlar durdurulsun, yapılan zamlar geri alınsın!
- Gıda fiyatları ucuzlatılsın!
- Ev kiralari dondurulsun!
- Emekçilere parasız sağlık, eğitim, konut ve ulaşım!
- Patronların muhasebe defterleri işçilere açılsın! Üretimde işçi denetimi!
- Kriz gerekçesiyle kapatılan veya tensikata uğrayan fabrikalar işçilerin yönetimine!
- İşsizlik sigortası fonu işçi yönetimine!
- İşsizlik sigortası ödeneği iş buluncaya kadar ödensin!

Sendikasız İşçi Çalıştırmaya Son!

Bugün milyonlarca işçi sigortasız, sendikasız, iş güvencesiz, düşük ücretle, açlık ve yoksulluk koşullarında çalıştırılıyor. Patronlar işçi sınıfının büyük mücadelelerle kazandığı haklara azgınca saldırıyor. Her sektörde ve her işyerinde işten çıkartmalar, çalışma saatlerinin arttırılması ve düşük ücretler dayatılıyor. Bizlerin, patronların bu saldırılarına karşı koyması ancak örgütlü mücadele ile mümkündür. İşte bu örgütlerden biri de işçilerin haklarını korumak, geliştirmek, dayanışmayı büyütmek, ekonomik ve demokratik haklar elde etmek için kurdukları sendikalardır. İşçiler kurmuş oldukları sendikalar aracılığıyla pek çok hak elde etmiştir.

Peki, patronlar sendikayı niçin istememektedir? Bunun için sendikalı işyerleri ile sendikasız işyerleri arasındaki farka bakmamız gerekiyor. Sendikalı bir işyerinde patron işçiyi keyfe keder işten atamaz. Attığı zaman bütün işçileri karşısında bulma riski yüksektir. Ancak sendika yoksa işçileri bir araya getiren bir örgütlülük olmadığından patron her türlü dayatmayı rahatça yapabilir. İşçiler arasında rekabet yaratarak işçileri birbirine düşürür. Tüm bunları yapabilmek için patronlar her fırsatta işçilerin sendikalaşmasını engellemekte ve sendikal mücadele veren işçileri işten atarak örgütlülüğü kırmak istemektedirler.

Sendikalı bir işyerinde ise, işçiler toplu sözleşme hakkına sahip olduğundan, sendikaları aracılığıyla toplu olarak hareket edebilmektedir. İşçiler olarak işyerlerimizde birçok saldırıya maruz kalmaktayız. Bunların başında **düşük ücret, fazla çalışma, ücretlerin zamanında ödenmemesi** ve en önemlisi **patronun istediği zaman işten atması** gelmektedir. Tek başımıza bu saldırılara nasıl karşı koyabiliriz ki? Patronun karşısına çıkıp bir hak istediğimizde, "beğenmiyorsan çık git, dışarıda çalışacak işçi çok" diye cevaplar iletiriz. Oysa **işçiler sendikalı ve örgütlüyse**, patronun karşısına bir güç olarak çıkabilir ve taleplerini kabul ettirebilir. Hiçbir patron işçileri toplu olarak karşısına almak istemez. İşçilerin tek tek patronun karşısına çıkıp zam istemesi, fazla çalışma saatlerinin düşürülmesini ve benzeri talepleri dile getirmesi patron için sorun değildir. Patron bu örgütsüz işçileri işten atarak sorunu çözmüş olur.

Hepimiz çalışmış olduğumuz işyerlerinde bu duruma sayısız kez şahit olmuşuzdur. Ama **işçiler toplu hareket ederse hangi patron işçileri işten atabilir?** Atmak istese bile örgütlü işçiler grev ve direnişle buna cevap verme gücüne sahiptirler. Örneğin sendikalı bir işyerinde patron işçiyi işten atmak istediğinde bunu sendikaya bildirmek zorundadır. Bu durumda *sendika gerçekten adını hak eden bir işçi örgütüyse,*

patron bir işçiyi atmakla aslında bütün işçileri karşısına almış olur. Bütün bunlar patronların niçin sendikayı istemediğini göstermiyor mu? Patronların asıl korktuğu **işçilerin birliğidir**. Örneğin metal işkolunda örgütlü bir sendika on fabrikada örgütlü ise, on fabrikanın işçileri adına toplu sözleşme yapabilmekte, işçilerin taleplerini dile getirmekte, eğer talepler karşılanmıyorsa on fabrika birden greve gidebilmektedir. Oysa metal sektöründe çalışan bir işçi olarak, işyerinde tek başımıza hangi hakkımızı koruyabiliriz ki? Yani örgütsüz kaldığımızda aslında bir hiç olmuş oluyoruz.

Aslında Tekel işçilerinin sürdürdüğü mücadele bizlere örgütlü olmanın ne kadar önemli olduğunu göstermiyor mu? **Eğer Tekel işçileri sendikasız olsaydı seslerini nasıl duyuracaklardı?** Sendikalı işyerlerinde olan haklara baktığımızda birçok farkın olduğunu görürüz. Sendikalı işyerinde çalışanlar ikramiye alabilmekte, yasal haklarını kullanabilmektedirler. Sendikası olmayan işyerlerinde ise bırakalım senelik izni, işçiler günde 14 saat çalıştırılmakta ve patronlar esnek çalışmayı istedikleri gibi dayatabilmektedirler. Bu kadar fazla çalışma nedeniyle on binlerce işçi ailelerinin yüzünü bile nerdeyse göremez hale gelmektedir. Ve patronlar bizleri istediği zaman işten atabilmektedir. *Sendikalı bir işyerinde işçiler hakları için grev yapabilirken, sendikasız bir işyerinde işçiler bu haktan yoksun kalmakta ve kaderlerine razı gelmektedirler.*

Üstelik sendikalı olmak Anayasada en doğal hak olarak kabul edilmesine rağmen, patronlar sınıfı sendikalı olmayı suç olarak görmektedir. Çünkü işçi sınıfının birlik olmasından korkuyorlar ve bunun için de işçilerin sendikalaşmasını suçmuş gibi gösteriyorlar. **Bugün elde edilen bütün sosyal ve siyasal haklarımız, geçmişte işçi sınıfının vermiş olduğu mücadeleler sonucunda kazanılmıştır.** Patronlar sınıfı biz işçileri örgüt-süzleştirip kazanılmış haklarımızı teker teker elimizden almaktadır.

Patronlar sınıfının bu saldırılarına karşı ancak **örgütlenerek ve mücadele ederek** karşı durabiliriz. Bugün işçiler olarak sendikasız, sigortasız, iş güvencesiz çalışmaya hayır demeliyiz. **Sınıfımızın örgütleri olan sendikaları işyerlerine sokmalı, işyerinde birliğimizi sağlamalıyız.** Tek başımıza kaldığımızda biliyoruz ki patronlara karşı koyamayız. Krizin faturasını patronlara ödetmek için **militan sınıf sendikacılığını** yaratmak zorundayız. Onun için birincil görevimiz, çalıştığımız işyerlerinde sendikal mücadeleyi genişletmek ve örgütsüz hiçbir işyeri bırakmamaktır. Ama bununla da kalmamalı **sendikalarımızı denetlemeli, sahip çıkmalı ve yozlaşmalarına izin vermemeliyiz.** Bizden önceki sınıf kardeşlerimizin kazanımlarını korumak ve onurlu mücadelemizi sürdürmek boynumuzun borcudur. ■

Tekel İşçilerinin Eylemleri Sürüyor

Tekel işçilerinin sürdürdüğü direniş ikinci ayını doldurdu. 15 Aralık günü işçilerin Ankara'da toplanmasıyla başlayan eylem süreci, ilk ayını polisin saldırısı, muhalefet partilerinin şovları ve hükümetin "asla taviz vermeyiz" tehditleriyle geçti. İşçilerse başlattıkları mücadelenin ilk ayını, eylemlerinin nedenlerini anlatarak, 4/C kölelik maddesini teşhir ederek ve baskılara direnerek geçirdiler. Tekel işçilerinin direnişlerinin ikinci ayı ise mitingler, grevler ve dayanışma eylemlerinin coşkusuyla geçti.

Hükümete kararlılıklarını göstermek isteyen işçiler 15 Ocaktan itibaren 3 günlük oturma eylemine başladılar. 17 Ocak günü Tekel işçilerinin baskısıyla Türk-İş yönetimi miting kararı aldı. Ankara'da Sıhhiye Meydanında düzenlenen mitinge 70 bini aşkın işçi katıldı. Miting boyunca genel grev kararı bekleyen işçiler, grevi ağzına almayan Kumlu'nun konuşmasının ardından bizzat kürsüye çıkarak genel grev çağrısında bulundular. İşçiler Türk-İş'in genel grev, genel direniş çağrısı yapmaması üzerine tepkilerini Türk-İş Genel Merkezi önünde "Kumlu İstifa" sloganlarıyla dile getirdiler.

Türk-İş yönetimi işçilerin artan tepkisi üzerine hükümete, 26 Ocak gününe kadar süre tanıyarak görüşme talebinde bulundu. Bir araya gelen sendika konfederasyonlarının ortak talebi, Tekel işçilerinin de istemi olan "4/C'nin kaldırılması" ve "işçilerin özlük hakları korunarak güvenceli çalışma hakkının" tanınmasıydı. AKP hükümeti, Türk-İş'le yaptığı görüşmede yeni tavizler verdi. Hükümet, 4/C statüsündeki işçilerin ücretlerini yükseltmek, çalışma süresini 10 aydan 11 aya çıkartmak, kıdem tazminatı ve senelik izin hakkını tanımak zorunda kaldı. Ancak 4/C statüsü ortadan kalkmadığı için işçiler bu tavizlere tav olmayarak direniş devam ettiler.

Böylece işçiler bir yandan açlık grevine başlarken, diğer yandan 4 Şubat günü konfederasyonların aldığı 1 günlük genel iş bırakma eyleminin sonuçlarını beklemeye başladılar. Konfederasyonlar kamu ve özel kesimde grevi başarıyla hayata geçirecek özveri-

li bir çalışmada bulunmadılar. Grev hayatı durdurma noktasında etkisiz oldu. Fakat sonuçta uzun yıllardan sonra yapılan **dayanışma grevi**, işçiler arasında güven ve dayanışma eyleminin önemini bir kez daha ortaya çıkardı.

Başbakan ve bakanlar direnişin iki ayı boyunca Tekel işçilerinin mücadelesini karalayacak saldırgan tutumlarından geri durmadılar. "Yan gelip yatıyorlar" ile başlayan düşmanca saldırganlık, "işçilerin eylemlerine şeytan bulaştı" demeye kadar varıldı. Tekel işçileri yürüttükleri eylemlerle AKP hükümetinin **işçi düşmanı ve sermaye sevdalısı** yüzünü teşhir ettiler.

Gelinen aşamada Tekel işçilerinin büyük bir kısmı yaptıkları açlık grevini sağlık nedenleriyle bitirmiş bulunuyorlar. Ankara sokaklarında yürüyüşler yapan Tekel işçilerinin mücadelesi sürerken, Türk-İş yönetimi hükümetle bir kez daha görüşmüş ve bu görüşmede de AKP hükümeti işçilerin taleplerini kabul etmeye yanaşmamıştır. 12 Şubatta toplanan Türk-İş, DİSK, KESK ve Kamu-Sen başkanları işçileri oyalamaktan öteye geçmeyecek bir karar aldılar. İşçi sınıfının üretimden gelen gücünü hükümet üzerinde basınca dönüştürecek, iyi örgütlenmiş, hazırlığa dayalı, kitlesel ve etkili eylemler yerine, bürokratlar adliye koridorlarının yolunu tutmuşlardır. Yıllardır uygulamada olmasına rağmen sendikaların 4/C hakkında Danıştay'a iptal davası açmamış olmalarıysa bir başka garabettir.

Her şeye rağmen Tekel işçilerinin direngen mücadelesi ve ortaya konan sınıf dayanışması şimdiden 4/C uygulamasında iyileştirmeler yapılmasına neden olmuş, kazanım bütün işçi sınıfının hanesine yazılmıştır. Bu mücadele bir kez daha göstermiştir ki **işçiler mücadele etmeden hiçbir hakkı bedavadan kazanamazlar**. Hükümete tam olarak geri adım attırmanın yolu, Tekel işçilerinin direnişini işçi sınıfının genel mücadelesinin bir parçası düzeyine yükseltmekten geçiyor. ■

Gebze Akkardan'da Direniş!

Gebze'de yaklaşık 360 işçinin çalıştığı Akkardan fabrikasından, patron, krizi bahane ederek 96'sı üretim bölümünden 12'si ise idari bölümden olmak üzere 108 işçiyi işten attı. İşçiler zorunlu yıllık izindevken, posta yoluyla evlerine gönderilen tebligatla işlerine son verildiğini öğrendiler. Ancak Akkardan işçileri işten atma saldırısına boyun eğmediler. İşçiler üyesi oldukları Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Merkezine giderek, sendikanın kendilerine ve yürütecekleri mücadeleye sahip çıkmasını istediler. İşçilerin kararlı tutumu karşısında sendika yönetimi, işçilerle yapılan toplantının ertesi günü fabrika önüne geldi. BMİS Genel Başkanı Adnan Serdaroğlu, işten atılan işçiler işe geri alınıncaya kadar mücadele edeceklerini belirtti.

Krizi bahane eden patronlar sık sık işçileri toplu halde işten atıyor. Akkardan patronu da krizi fırsata çevirerek fabrikada çalışan işçilerin önemlice bir kısmını işten attı. Oysa işçilerin de sık sık ifade ettiği gibi, krize neden olan işçiler değildir. Krize neden olan 97 Akkardan işçisi değildir. **Yıllardır Akkardan patro-**

nuna kâr üstüne kâr sağlayanlar işçilerden başkası değildi. Akkardan patronu birkaç yıl içinde yeni fabrikalar satın aldı. **Fabrika satın alan patron krizde olabilir mi?** Patronlar işçileri işten atarak, bugüne kadar elde ettikleri kazanımları yok etmek istiyorlar. Ücretleri geriletmek, sendikanın yetkisini düşürmek ve fabrikada taşeronlaştırmayı, düşük ücreti, sendikasılaştırmayı, esnek üretimi ve zorunlu mesai-leri rahatça hayata geçirmek istiyorlar.

Patronun saldırılarına karşı fabrikada çalışan işçiler, üretimden gelen güçlerini kullanarak atılan işçi kardeşlerine sahip çıkmalıdır. Yarın sıranın kendilerine gelmeyeceğinin hiçbir garantisi yoktur. **Sendikalar uzlaşma değil mücadeleyi, patronun kârını değil işçilerin çıkarını düşünmelidirler.** Haklarımızı almanın tek yolu mücadele etmekten geçiyor. Akkardan işçileri, eşleri ve çocuklarıyla fabrika önünde direnmeye devam ediyorlar. **Akkardan işçisinin direnişinin başarıya ulaşması için sınıf dayanışmasını yükseltelim!** ■

Direnişlerden

Ada Deri'de Direniş

Patronlar işçilerin birliğini bozmak için durmadan saldırıyorlar. Bunun en son örneği, Tuzla Deri Sanayi bölgesinde bulunan Ada Deri'de yaşandı. Ada Deri patronu 4 işçiyi “iş yok” gerekçesiyle işten attı. Patron, işten atmaların devam edeceğini söyleyerek işyerinde halen çalışan işçilerin da sesini çıkarmasına engel olmak istiyor. Patron ne derse desin işçiler yapılan saldırının iç yüzünü biliyorlar. İşten atılan işçiler bir toplantı yaparak direniş kararı aldılar. Direnişteki işçiler fabrika önüne çadır kurduklar ve işe geri dönmek amacıyla direnişe başladılar. İçerde çalışan işçiler ise arkadaşlarına destek amaçlı iş yavaşlatma eylemi yapıyorlar. Patronların bu saldırılarına *tek vücut olarak* karşı durmak gerekiyor. Eğer saldırılara karşı durmazsak, ilerleyen zamanlarda bunların hepsi bizim de başımıza gelecek.

Petrol İş'ten “Sendikalı Ol!” Kampanyası

Petrol-İş Sendikasının başlatmış olduğu “Sendikalı Ol” kampanyası Düzce'den sonra şimdi de Gebze ve Bursa'da işçileri sendikalı olmaya çağırıyor. Bu kampanyayla genel olarak sendikaya güveni arttırmak, sadece işçilerde değil, aynı zamanda işçi ailelerinde ve genel olarak emekçilerde de sendikal örgütlenmenin gerekli olduğu bilincinin yerleştirilmesi amaçlanıyor. Gebze ve Bursa'da eş zamanlı başlamış olan kampanya, işyeri temsilcilerinin afişleme, bildiri dağıtımları vb. faaliyetleri eşliğinde sürdürülüyor. Bunun yanı sıra yerel gazete, radyo ve televizyonlarda da, “Doğulu ol Batılı ol, Anadolu'dan ol Trakya'dan ol, solda ol sağda ol, evli, bekâr, genç, yaşlı ol, kadın ol, erkek ol, ne olursan ol, sendikalı ol, çünkü sendika hakkındır!” duyurularıyla işçiler sendikalı olmaya davet ediliyor.

Sendikaların örgütlenme kampanyaları düzenlemesi son derece yerinde bir karardır. İşçilerin büyük çoğunluğu hem yasal engeller hem de mücadeleciler olmayan sendikacıların olumsuz tutumları nedeniyle sendikalaşmaktan uzak duruyor. Bunun için de sendikalar, fabrikalara sendikal örgütlülüğü taşımak için ellerindeki kaynakları örgütlenmeye harcamalı ve bütün imkânlarını seferber etmelidir.

Süperlas Kauçuk'ta Anlaşmaya Varıldı

Petrol-İş Gebze şubesinin örgütlü olduğu Süperlas Kauçukta greve çıkan işçiler, patrona taleplerini kabul ettirerek kısa süren grevlerini başarıya ulaştırdılar. 472 işçinin tam destek verdiği grevin üzerinden daha 7 saat geçmemiştir ki, grevci işçilerin kararlılığını gören patron geri adım attı. Grevin kazanımlarını işçilere duyuran Petrol-İş Genel Başkanı Mustafa Öztaşkın, ücretlere birinci yıl için 135 TL seyranen zam ve sosyal yardımlarda ise yüzde 20'ye varan oranda artışlar yapılacağını açıkladı.

lerin kararlılığını gören patron geri adım attı. Grevin kazanımlarını işçilere duyuran Petrol-İş Genel Başkanı Mustafa Öztaşkın, ücretlere birinci yıl için 135 TL seyranen zam ve sosyal yardımlarda ise yüzde 20'ye varan oranda artışlar yapılacağını açıkladı.

Marmaray İşçileri Haklarını İstiyor!

Marmaray projesinde Polat İnşaata bağlı taşeron olarak çalışan 82 işçi, hiçbir hakları verilmeden işten atıldı. İşçilerin büyük çoğunluğu 16 Ocaktan bu yana Yenikapı'daki işyeri önünde direnişler. İşçilerden Osman Can 3,5 yıldır bu işyerinde çalıştığını, şu ana kadar zam alamadıklarını ve son verilen zammın komik bir rakam olduğunu dile getirdi. Osman işyerindeki sorunlarını şöyle dile getirdi: “Devlet işinde çalışıyoruz ama hiçbir sosyal hakkımız yok. Var olan haklarımız da patronlar tarafından gasp ediliyor. Çalıştığımız iş koşullarından kaynaklı olarak çizme gibi malzemelerin verilmesi ve ücretsiz olması gerekiyor. Ama ya çizme verilmiyor ya da verilse bile ücretleri bizden kesiliyor. 6 ayda bir sağlık taraması yapılması gerekirken, yılda bir kez yapılıyor. Biz işimizi bırakmadık, işimizi ve haklarımızı istiyoruz. Haklarımızı alana kadar mücadele etmeye devam edeceğiz. Gerekirse Ankara'da bulunan Tekel işçilerinin yanına gidip çadırımızı oraya kurarak mücadelemize devam ederiz. İşten atıldıktan sonra haklarımızı almak için, Çalışma Bakanlığına ve Valiliğe başvuruda bulduk. Ama oradan da hiçbir yanıt gelmedi.”

İşçi sınıfı patronlar sınıfının saldırılarına karşı birçok yerde direniyor. İşçi sınıfının ulusal ve uluslararası örgütlülüğünü ve dayanışmasını örmeye çalışan derneğimiz UID-DER, bu direnişleri destekliyor. Direnişteki işçilerin kazanması için dayanışmayı ve mücadeleyi büyütülmeliyiz.

Esenyurt Belediye İşçileri Direnişlerinin Meyvesini Almaya Başladı!

Esenyurt Belediyesinde işten çıkartılan 16 işçinin aylardır sürdürdüğü direniş ilk meyvesini verdi, 7 işçi yeniden işbaşı yaptı. İşçiler sendikalı oldukları için işten atılmış ve işe iade davası açmışlardı. Açılan dava işçilerin lehine sonuçlandı ve işçiler işlerine geri döndüler. 9 işçi ise direniş devam ediyor.

Mücadelede süreklilik ve kararlı duruş, işçileri kazanıma götürüyor. Aylardır evlerine ekmek götürecek paradan yoksun olan, çocuklarına harçlık dahi veremeyen belediye işçileri, yılmadan direnişlerine devam ettiler. İşsizliğin cehennemine boyunlarını büküp yürümediler. Bir kez daha görüldü ki, mücadele edenin kazanma şansı var, ama mücadele etmeyen daha baştan kaybetmiş demektir. Geriye kalan 9 işçinin de işlerinin başına dönmesi ve verilen mücadelenin başarıya ulaşması için sınıf dayanışmasını büyütelim. ■

Dünyada Mücadele Rüzgârları

Yunanistan'da Grevler

Yunanistan'da sınıf kardeşlerimiz iş bırakma eylemi gerçekleştirdiler. 4 ve 5 Şubatta uygulanan 48 saatlik iş bırakma eyleminde, gümrük ve vergi memurları hükümetin kemer sıkma politikalarına karşı tepkilerini gösterdiler. Kamu, sağlık ve özel sektör işçileri de greve destek verdiler. Ayrıca 10 Şubatta kamu çalışanları federasyonu da 24 saatlik bir grev örgütledi.

Avrupa Komisyonu, Yunanistan hükümetinin işçi sınıfına dönük kemer sıkma kararlarını onayladı. Krizin faturasını işçi sınıfının sırtına yıkmak amacıyla hükümet muazzam bir saldırı kampanyası başlatmış durumda. İşçi sınıfı ise, bu saldırılara bir veya iki günlük genel grevler örgütleyerek cevap veriyor. Bu kapsamda 24 Şubatta büyük bir grev gerçekleştirecek. Yunanistan'da sınıf mücadelesi giderek kızışıyor. Yunanistan işçi sınıfının mücadelesinin başarıya ulaşması Türkiye işçi sınıfı için de bir örnek olacaktır.

Güney Afrika: Sun International İşçileri Kazandı

Güney Afrika'da 4500 otel işçisinin sürdürdüğü grev başarıyla sonuçlandı. Grev süresince Sun International yönetimi grevci işçileri yıldırma için elinden geleni yaptı. Grev gözcüleri tartaklandı. Cinsiyet ve milliyet ayrımı yapılarak işçiler bölünmeye çalışıldı. Firma son derece provokatif davranarak bazı işçileri ve sendikacıları tutuklattı, ama amacına ulaşamadı. Tüm bu provokasyonlara rağmen işçiler ve aileleri birliklerini bozmadan kararlı bir biçimde direndiler. Ülke çapında ve uluslararası arenada desteğin örgütlenmesiyle birlikte grev daha sağlam yol aldı. İki yıllığına yapılan anlaşmada 2009 Temmuz ayından itibaren, geriye dönük olarak %13 ücret artışı sağlandı. Daha öncesinde toplu sözleşmeden faydalanamayan işçilerin de sözleşme kapsamına girmesi ve toplanan tüm bahşişlerin çalışanlara verilmesi karar altına alındı. Vardiya ödemeleri, kira yardımı ve eğitim yardımı arttırıldı. Ayrıca, 2-5 yıl arasında çalışan işçiler %30 oranında ödenek almaya hak kazandılar.

Belçika'da İşçi Eylemleri

Belçika'daki işçi eylemleri devam ediyor. Geçen haftalarda Avrupa'nın farklı ülkelerinden 8 bin işçinin çalıştığı Inbev Bira fabrikasından 800 işçi işten atılmak istenmiş, ama işçilerin kararlı eylemleri sonucunda yönetim geri adım atmak zorunda kalmıştı. Benzer bir ey-

lem de General Motors fabrikasında yaşandı. 20 Ocakta, Belçika'daki Opel fabrikasının kapatılma kararı açıklandı. Toplantının yapıldığı gün, işçiler çalışır durumdaki arabaları fabrikanın kapısının önüne yığarak giriş çıkışı engellediler. Böylece, Opel patronlarına kolay kolay pabuç bırakmayacakları mesajını iletiler.

Hemen ardından dayanışma ağının örülmesi ile 29 Ocakta on binlerce işçi Opel'in kapatılma kararını protesto etmek için başkent Brüksel'de toplandı. Yaklaşık 27 bin işçinin katıldığı eylemde, işçiler **"Krizin faturasını biz ödemeyeceğiz!"** sloganını haykırdılar. Avrupa çapında kurtarma paketlerinin bankalara ve patronlara dağıtılmasını protesto eden işçiler, **"bankalara değil işçiye destek"** talebini yükselttiler. Avrupa genelindeki Opel fabrikalarında 50 bin işçi çalışıyor. Opel %20 oranında kapasite azaltma planını hayata geçirebilirse

8 bin 300 işçi işsiz kalacak. Bu işçilerin 2 bin 300'ünü Belçika'daki fabrikalarda çalışan işçiler oluşturacak.

Çin: 10 Bin İşçinin Öfkesi Patronu Korkuttu

Cep telefonlarının kontrol panellerini üreten United Win Teknoloji fabrikasında çalışan yaklaşık 10 bin işçi, 15 Ocakta, ücret kesintilerini ve kötü çalışma koşullarını protesto etti. Fabrika önünde toplanan öfkeli işçiler, fabrikaya ait ne varsa yerle bir ettiler. Polis işçileri durduramadı. İşçilerin öfkesinden korkan fabrika yönetimi ikramiyeleri ödeme sözü vermek zorunda kaldı. Bunun üzerine işçiler dağıldılar. United Win Teknoloji fabrikasının "teknolojisi" işçileri öldürüyor, patronu güldürüyor. Yıllardır yeterli sağlık önlemlerinin alınmadığı bu fabrikada, kimyasal maddeler yüzünden sürekli olarak zehirlenme olayları yaşanıyor. Geçtiğimiz yılın Temmuz ayında 3 işçi zehirlenme nedeni ile hayatını kaybetmişti.

Almanya: Kamu İşçilerinin İkinci Uyarı Grevi

Ver.di sendikası ile hükümet arasında süren toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanmasının ardından Almanya "uyarı grevlerine" sahne oluyor. 3 Şubatta 22 bin kamu işçisi işe gitmeyerek hükümeti protesto etti. 4 Şubatta da Ver.di sendikasının çağrısıyla düzenlenen grev sonucunda birçok eyalet ve kentte kara ve hava ulaşımı durdu. Anaokulları, belediyeler ve devlet daireleri çalışmadı. Kamu işçileri %5 ücret artışı talep ederken, hükümet bu talebi yüksek buluyor. ■

İstanbul'dan Mersin'e: Grev ve Direniş Deneyimlerinden Süzülenler

Yaşanan grev ve direnişlerin başarıya ulaşması için ÜİD-DER, işçi sınıfının mücadele deneyimlerini bugüne aktarmaya devam ediyor. Bu kapsamda Ankara ve Mersin'de yapılan *Grev ve Direniş Deneyimlerinden Süzülenler* etkinliği, 7 Şubat Pazar günü İstanbul ve Gebze'deki temsilciliklerimizde de gerçekleştirildi. Etkinliklere pek çok sektörden, sendikası sendikası işçiler, işyeri temsilcileri ve ayrıca şu an direnişte olan işçiler katıldılar. Bostancı'daki etkinliğimize Sinter Metal ile Ankara'da direnen Tekel işçileri; Sefaköy'deki etkinliğimize direnişte olan Esenyurt belediye işçileri; Aydın'daki etkinliğimize Ada Deri'de direnişte olan işçiler ve çok sayıda deri işçisi ve işyeri temsilcisi; Gebze'deki etkinliğimize ise Akkardan'dan, E-Kart'tan direnişçi işçiler ve işyeri temsilcileri katıldı.

Etkinliklerin açılış grev ve direniş deneyimlerini anlatan belgeselimizle başladı. Etkinliklerin sohbet kısmında ise, son süreçte grev ve direnişlerde olan işçi arkadaşlarımız deneyimlerini anlattılar. Genel olarak tüm bölgelerdeki tartışmalarda, gerekli hazırlıklar yapılmadan grev ve direnişlere başlandığı vurgusu öne çıktı. Tekel işçileri, direnişe hazırlık yapılmadan çıkıldığını, direnişe geçtikten sonra hazırlıksız olduklarının farkına vardıklarını söylediler. Meselâ bir direniş komi-

tesinin olmaması bu hazırlıksızlığın somut bir ifadesiydi. Oysa bir direniş veya grevin başarıya ulaşmasını sağlayacak olan, öncelikle işçilerin komiteleşmesi, eğitimler yapması ve maddi sıkıntıları hafifletecek dayanışma fonunun önceden oluşturulmasıdır. Gebze'deki etkinlikte konuşan plastik işkolunda çalışan bir işçinin şu sözleri hazırlığın önemini ortaya koyuyor: "3 yıl önce fabrikamızda örgütlendik. Bizler daha öncesinde sendika, grev, direniş nedir bilmiyorduk. Fabrikamızda çalışan bir arkadaşımız sayesinde ÜİD-DER'deki işçi öz-egitim seminerlerine katılmaya başladık. Bu işçilerden bir şey olmaz diyen sendikacılara, **kurduğumuz komitelerle, yaptığımız eylem ve direnişlerle** neleri başarabileceğimizi kanıtladık. Bizlerin elde ettiği başarı, aldığımız eğitimin ve deneyimlerin bir sonucuydu."

Gerek belgeselde gerekse etkinlik boyunca yürütülen tartışmalarda bundan sonraki grev ve direnişlerin başarıya ulaşması için, sözü edilen hazırlıkların mutlaka yapılması sık sık vurgulandı. Eğer önümüzdeki dönemde yaşanacak grev ve direnişlerin başarıya ulaşmasını istiyorsak, daha şimdiden her işyerinde gerekli hazırlıkları yapmalı ve mücadeleye örgütlü bir şekilde atılmamız. ■

Entes Direnişiyle Dayanışma Gecesi

14 Mayıs 2009 tarihinden bu yana Dudullu'daki Entes Elektronik önünde direnişte olan Gülistan Kobatan için, direnişinin 260. gününde dayanışma gecesi düzenlendi. OSİM-DER tarafından düzenlenen geceye, hâlâ direnişte olan Sinter Metal işçileri, Tekel işçileri, direnişleri kazanımla sonuçlanan Meha Tekstil işçileri ve DESA işçisi Emine Arslan destek verenler arasındaydı. ÜİD-DER de bu gecede Gülistan Kobatan'ı yalnız bırakmadı.

Çeşitli konuşmalar ve müzik dinletilerinden sonra **ÜİD-DER İşçi Tiyatrosu Topluluğu** sahne aldı. ÜİD-DER İşçi Tiyatrosu Topluluğu'nun **Hamdolsun Örgütlüyüz** oyunu salonu dolduran işçiler tarafından ilgiyle izlendi ve

sık sık alkışlandı. *Grup Munzur*'un şarkıları eşliğinde halaylarla devam eden dayanışma gecesi, mücadele çağrısının ardından sona erdi. Bu arada, etkinlikten bir süre

sonra Entes direnişçisi Kobatan işe iade davasını kazandı ve dayanışma içinde olan sınıf dostlarına teşekkür etti. ■

Grev ve Direnişlerden Payıma Düşenler

■ Ümraniye'den bir işçi

Bazı insanları çok kıskandığımı düşünüyorum bu Baralar... Yapamadıklarımı ya da yapmak istediklerimi yaptıkları için midir bilmem ama kıskanıyorum işte! Ama şu var ki düzenin o lanet, hastalıklı kıskançlığı değil üzerimdeki. Sevimli bir kıskançlık diyorum ben bunun adına. Keşke ben de orada olsaydım. Keşke ben de onlarla birlikte olsaydım dedirten bir kıskançlık. Hiç yaşamadım ama belki de yaşayacağım, biliyorum.

Pazar günü UID-DER Bostancı temsilciliğinde “**Grev ve Direnişlerden Süzülenler**” adlı etkinlikte yer aldım. Kimler yoktu ki... Hemen hemen her sektörden sendikalı sendikasız birçok işçi arkadaşla UID-DER'in hazırladığı belgeseli izledik. Arkadaşlarımızın hazırladığı belgesel o kadar anlamlı ve düşündürücü gerçekleri önüme koydu ki, bir kere daha ne kadar güçlü olduğumuzun ve nasıl bir sınıfın çocukları olduğumuzun farkına vardım. Doğru bir örgütlülüğün gerekliliğini, bir greve ya da direnişe nasıl hazırlanılması gerektiğini öğrendim. Belgeselde, karşılaşacağımız sorunlara karşı nasıl önlem alınması gerektiğinin altı çiziliyordu, bazı büyük grev ve direnişlerin nasıl ve neden sönmüldüğünü çok güzel özetliyordu.

Sonrasında güzel bir sohbetin ortasında bulduk kendimizi. Grev deneyimi olan arkadaşlar deneyimlerini o kadar ateşli anlattılar ki, herkes o direnişin ya da grevin bir parçası oldu sanki. Ve bir kere daha gördüm ki, işçi kardeşlerimin yaşadığı grevlerden çok şey öğrenebiliyoruz. Dedim ya hiç grev yaşamadım. Hiçbir direnişin içinde yer almadım. Ama artık bir grev yaşamış gibi, bir direnişte en ön safta yer almış gibi hissediyorum kendimi. Bende bir tekel işçisiyim meselâ. Ya da Sinter Metal fabrikasında direnen işçilerden biriyim. Çünkü biliyorum ki, onların yaşadıkları benim tarihimdir, sınıfımın tarihidir. Yenilgileri benim yenilgim ve zaferleri benim zaferimdir. Tıpkı işçi sınıfının büyük önderlerinden birinin dediği gibi, “*donmakta olanı, kendi şarkısıyla dans etmeye zorlamalıyız!*” Grevler ve direnişler işçi sınıfının en içten ve coşkuyla okuduğu şarkılardır. Ne zaman üşüdüğümüzü, donmaya yüz tuttuğumuzu hissederek o zaman o şarkıyı hep birlikte söyleyip her birlikte dans edeceğiz. Tıpkı Ankara'da Tekel işçilerinin ya da İMES'de Sinter Metal işçilerinin veya adını hatırlayamadığım bütün direnişteki işçi arkadaşlarımızın yaptığı gibi. Şimdi diyorum ki kendime, binlerce yıldır yaşanmış bütün grevlerin bir parçası say kendini ve kıskanma! Sadece şarkını söyleyip dans et, donmamak için! ■

Örgütlü Kadınlarla Spor Bir Başka

■ Kocaeli'den bir kadın metal işçisi

UID-DER'li kadınlar olarak futbol maçı yapmaya karar verdik. Bir Pazar günü dostlarla birlikte olmak beni çok mutlu etmişti. Her birimiz çok heyecanlıydık. Özellikle de ben UID-DER'le ilk maçında çok hırslanmış ve kendimi çok kaptırmıştım. Çünkü biz şimdiye kadar ekranlarda çok sakın, neşeli ve gerçekten dostluk içinde geçen bir maç izledik diyemeyiz. Evet, ilk maçında çok gergin oynamıştım fakat oynarken de bir yandan UID-DER'li arkadaşların davranışlarını gözlemliyordum. Onlarla maç yaparken olumsuzluk bir yana her davranışlarıyla yalnız sahadakilere değil, sahadan bizi izleyen erkek arkadaşlara da, bizden sonra maç yapacak arkadaşlara da örnek davranışlar sergiliyorlardı. Ve bize tezahürat yapan arkadaşlardan her zaman olduğu gibi yükselen “maç bahane dostluk şahane” sloganı gerçek bir dostluk maçı yapıldığını kanıtlıyordu.

İçimizde işçi, öğrenci, ev işçisi her kesimden kadınlar vardı. Asla kelime ve davranış olarak olumsuzluk ifade etmedik. Çünkü bize yakışanı ve doğrusu da buydu. Biz maçı bitirdik maçın ortasında değil fakat sonunda yine “maç bahane dostluk şahane” sloganını attıktan sonra sahanın kapısından halay çekerek ayrıldık. İşte bunlar örgütlü bir topluluğun sınıf bilinçli insanları ile yaşanabilecek güzel şeyler. Şimdi UID-DER ailesine katacağımız yeni kardeşlerimizle, yeni dostluk maçları yapmaya, her birinin bir öncekinden daha güzel geçmesi için sizleri özveriye, sevgiye, dayanışmaya çağırıyorum. UID-DER geniş bir çatıdır ve bu çatı bence dünya işçi sınıfının örgütlü mücadele bayrağını yükselteceği en güçlü ailesidir. Haydi dostlar, şimdi kadın erkek demeden UID-DER'e katılıp mücadeleyi ve tüm güzellikleri yaşama ve paylaşma sırası sizde. **Gelin dostluk ağlarını birlikte örelim.** ■

İşçinin Alinteri Üzerinde Yükselen Sermaye Kralı

Patronların kâr düzeninde krizler her patlak verdiğinde faturası işçilere çıkartılıyor. İçinden geçmekte olduğumuz ekonomik krizde de, patronlar zararlarını biz işçilere fatura ediyorlar. Bugüne kadar haklarımız kırıldı, ücretsiz izinlere gönderildik, birçok işyerinde ücretlerimiz düşürüldü, sendikal örgütlülüğümüz dağıtıldı... Bütün kapitalist ülkelerde işçi sınıfına karşı topyekûn saldırıya girişildi. Sermaye düzeni ilk gelişmeye başladığı zamandan bu yana bu uygulamalarını devam ettiriyor. Upton Sinclair'in yazdığı *Sanayi Kralı* adlı roman, otomobili icat eden Henry Ford'un bir büyük patron olarak sivrilmesinin hikâyesini anlatırken, sermaye düzenin yol açtığı her krizde işçilerin nasıl mağdur edildiklerini, milliyetçiliğin nasıl kıskırtıldığını, sendikal örgütlülüğün önüne nasıl engeller konulduğunu gözler önüne sermektedir.

Yazar, Henry Ford'u ilk arabasını ürettiği tarihten itibaren anlatmaya başlar. 1900'lü yılların başına doğru Amerika kıtasında hayatın büyük ölçüde değişmesine yol açacak bir icat yapıldı. Bir sanayi şehri olan Detroit kentinde bir süre sonra beygirsiz hareket edebilen ve petrolle çalışan arabalar görülmeye başlandı. Bu icadın sahibi Henry Ford'tu. Ford, icadını ilk denediği sıralarda etrafını çocuklar sarar, onun peşinde koştururlardı. Bu çocuklardan biri olan Abner Shutt, Ford'un bozulan arabasını hangarına itmesine yardımcı olmuştur. Daha sonra line geldiğinde Ford'un fabrikasına girip çalışmaya başlayacaktır.

Otomobil sanayii her geçen yıl hızla büyüdükçe çok sayıda ve ucuz otomobil üretilir ve birçok işçi de büyük bir hevesle otomobil sahibi olmaya başlar. Abner de araba sahibi olur ve taksitle bir ev alır kendine. Patlak verecek olan krize kadar Amerikan halkının başına tüketim çılgınlığı musallat olmuştur.

Ford'un makinesinin bir dişlisi haline gelen Abner Shutt, patronu sayesinde karnının doyduğunu düşünmekte, Ford'un büyük servetini kendilerinin sırtından kazandığını düşünen işçileriyse bozguncu ve kıskanç olarak görmektedir. Henry Ford yaygınlaşan fabrikaları ve satış

acenteleriyle hızla sermayesine sermaye katarken, işçi Abner Shutt büyük bir özveriyle Ford'un fabrikalarında çalışır. Ama kriz gelip çattınca da bir zamanların "Ford amcası" gözünün yaşına bakmadan binlerce işçiyle birlikte onu da kapının önüne koyar. 1929'daki büyük kriz patlak verdiğinde Detroit kentinin sokakları işsizlerle dolar. Büyük umutlarla ev ve araba sahibi olan işçilerin birçoğu ev ve arabalarını kaybederler.

Bugün çalıştığımız fabrikalarda uygulanan bant sistemini ilk defa Ford o zaman hayata geçirir. Fabrikada üretim, gün boyu devam eden "tut-it-çevir-gevşet"le devam etmektedir. Amaç işçiden azami verim almaktır. Montaj süresi 20 dakikadan 3 dakikaya düşer. Kâr muazzam ölçüde artar. İşçilerin ağır koşullara dayanıp dayanmaması Ford'un umurunda değildir. Çünkü bu işi yapmaya hazır milyonlarca işsiz dışarıda beklemektedir.

Ford dünya ölçeğinde bir tekel patronu haline gelirken, işçi Abner de 4 çocuklu bir baba olmuştur. Çocuklarından en küçük olanı üniversite eğitiminden sonra avukat olarak işe başlamaktansa Ford fabrikasına girip işçileri örgütlemeyi tercih eder. Kaçakçılık işleriyle uğraşan diğer oğluya, Ford'un silahlı gangster çetesinde kendine yer edinir. Ford, işçilerinin sendikalaşmasının önüne geçmek için oldukça sert tedbirler alır. Haklarını arayan işçilere karşı bu çete, gaz, cop ve ateşli silahlarla saldırmaktadır.

Romanda yüz yıl öncesine ait olaylar, işçi sınıfının örgütlülüğüne karşı girişilen saldırılar, bugün yaşadıklarımıza büyük ölçüde benzemektedir. Patronlar kapitalist sistem hakkında pembe tablolar çiziyorlar, işçileri tüketime çekip borçlandırıyorlar, sonra da işten atıyorlar. Romanda da gördüğümüz gibi, her seferinde krizin faturasını biz işçilerin sırtına yıkıyorlar. Kapitalizmin krizleri hiç bitmiyor ve bitmeyecek de. "Krizler bitecek, herkes refaha ve mutluluğa ulaşacak" yalanlarına kanmamak gerekiyor. İşçilerin yaşam koşullarının düzelebilmemesinin tek bir koşulu vardır: **Örgütlenmek, mücadele etmek ve kapitalizm belâsından kurtulmak!** ■

Akkardan İşçilerinden Selamlar

Direnişçi Akkardan işçilerinin İşçi Dayanışması'na gönderdiği mektubu kısaltarak yayınlıyoruz.

Direnışteki Akkardan işçilerinden sınıf kardeşlerimize selamlar! Bizler Kocaeli/Gebze bölgesinde Akkardan fabrikasından atılan işçileriz. İşten atılma ve direnişe çıkma sürecimizi sizlerle paylaşmak istiyoruz.

Akkardan yaklaşık 35 yıldır sendikalı olan, yaklaşık 360 işçinin çalıştığı bir işyeridir. Krizin patlak vermesiyle birlikte bizlere önce izinlerimiz kullandırıldı. Hemen ardından kısa çalışma uygulaması başladı. Bizler sendikalı işçiler olmamıza rağmen kimsenin işsiz kalmaması için bu süreçte patron tarafından dayatılan tüm bu uygulamaları kabul ettik. İkinci altı aylık kısa çalışma dönemi, aslında patronun işçilerin üretmelerine ihtiyaç duyduğunu ancak para ödemek istemediğini daha da iyi anladığımız bir dönem oldu. Yapılan 3 günlük çalışma 4 güne çıkarıldı. Tabii böyle olunca fazla mesailer için ücret ödenmesi gerekiyordu. Patron bundan da bir çıkış yolu buldu elbette. Fazla mesailer karşılığında ücret ödenmesi yerine izin verme önerisi ile geldi. Olması gereken bir fazla çalışma günü karşılığında iki izin günü iken, bunu bire indirme önerisinin gelmesi de gecikmedi. Tepkisiz kalamayacağımız anlar gelip kapımıza dayanmıştı. Şubemizde yaptığımız bir toplantının sonucunda pasif eylem yapma kararı aldık. Pasif eylem dediğimiz, yemekhanede ve iş giriş çıkışlarında alkışlı protestolardı. Vermeye çalıştığımız tepki bizlerin moralini ve mücadele azmini yükseltmeye başlamıştı ki, bu sefer sendika genel merkezimiz fabrika içinde yaptığımız bu eylemi onaylamadığını temsilciler aracılığı ile bizlere ilettiler. Ve böylece bu eylem de başlar başlamaz sona erdirilmiş oldu.

Bu arada ikinci altı aylık dönem de bitiyordu, bakalım başımıza daha neler gelecek derken 97 işçinin ve 12 idari personelin ücretli izne çıkarıldığı açıklandı. İki güne kalmadan fark ettik ki patronun derdi bizleri ücretli izne falan göndermek değil, fabrikadan bir şekilde uzaklaşmamızı sağlayarak

işten atmamış. Bunu noter kanalı ile evlerimize gönderilen tebligatlar sayesinde öğrendik. Deneyimli işçi arkadaşlarımız hemen duruma müdahale ederek hepimize ulaştı. Daha tebligatlar ortada yokken, böyle bir durumla karşılaşabileceğimiz konusunda bizleri uyardılar ve hazırlıklı olmamız gerektiğine bizleri ikna ettiler. Bu sayede komitelerimizi oluşturarak gerekli işbölümünü aramızda yapma fırsatımız oldu. İlk tebligatların gelmesi ile komitemiz bizleri toplayarak bu duruma karşı atacağımız adımları kararlaştırmamızı sağladı. Atılan işçiler olarak sendikada yaptığımız toplantılarla sendika yönetimine de atılmaları karşı sessiz kalmayacağımızı ve sonuna kadar direneceğimizi göstererek işyeri önünde direnişimizi başlattık.

Önümüzde zorlu bir mücadele sürecinin bizleri beklediğinin farkındayız. Bunu aşabilmenin tek yolu kararlı bir mücadele vermektir ve **sınıf dayanışmasını örebilmekten** geçiyor. Biliyoruz ki bu saldırılar sadece bizlerle sınırlı kalmayacak. Hemen ardından yine sendikamızın örgütlü olduğu **Isuzu fabrikasında** yaşanan işten atılmalar sınıfımızın yüz yüze bulunduğu saldırının boyutlarını gösteriyor. Sizlere ve sizler aracılığı ile sınıf kardeşlerimize seslenmek istiyoruz. Gün mücadele günüdür. Gün sınıf dayanışmasını örme günüdür. Mücadeleye girişmek için işten atılmayı beklemek büyük bir hatadır. Patronlar kendi kârları dışında bir şey düşünmezler. Onların iyi niyetli oldukları ya da aynı gemide olduğumuz yanılsamasına asla kapılmayalım. **Her an atılmalarla yüz yüze geleceğimiz gibi hazırlığımızı yapalım, işyeri komitelerimizi oluşturalım. Sendikalarımızı boş binalar olarak bırakmayalım.** Onlara sahip çıkabilecek ve gerçek niteliğini kazandırabilecek olan yalnız ve yalnız biz işçileriz. Tek silahımız birliğimizden gelen gücümüzdür.

Yaşasın Akkardan Direnişimiz!

Yaşasın Sınıf Dayanışması! ■

Ayakkabı Kalıp İşçilerinden Mektup

■ Hadımköy'den ayakkabı kalıp işçileri

Biz Hadımköy'deki bir ayakkabı kalıp fabrikasında çalışan işçileriz. Krizle birlikte patronlar her işyerinde olduğu gibi bizim işyerinde de baskıları arttırdılar. Fabrikamızda üç seneden beri zam alamıyoruz. Ayrıca bayram ikramiyeleri ve Ramazanda ödenen yemek paraları kaldırıldı. Fazla mesai ücretlerimiz üç dört ay sonra ödeniyor. Akşam çıkış saatimiz 18.30 olmasına rağmen her gün zorunlu olarak 15 dakika geç çıkıyoruz. Ayrıca maaş günleri bu gecikme 45 dakikayı buluyor. Patron yeni aldığı işçileri **bir hafta boyunca deneme süresi diyerek ücretsiz ve sigortasız çalıştırıyor**. Çay molamız kaldırıldı. Saldırıları bunlarla da kalmadı. Bizlere “maaşlar artık bankadan verilecek, bankamatik kartı çıkartmamız gerekiyor, onun için şu belgeyi imzalayın” dediler. Ancak bize verdikleri banka evraklarının arasına boş kâğıt koyarak imzalamamızı istediler. Başlangıçta banka evrakı diye hepimiz imzaladık. Sonra boş kâğıdı da imzaladığımızı fark ettik. Bunun üzerine diğer işçi arkadaşlarımızı da uyarak imzaladığımız boş kâğıtları geri almayı başardık. Patron bunca saldırısı yetmezmiş gibi **bizlere boş kâğıt imzalatarak kendini işçilerin birleşmesi durumunda garanti altına almaya çalışıyordu**.

Yine çalıştığımız sırada patron temsilcisi herkese imzalanması için bir kâğıt dağıttı. Ve bunun bir sözleşme olduğunu, herkesin imza atması gerektiğini söyledi. Daha önce de boş kâğıt imzaladığımız için bu defa

imzalamaya karşı çıktık. Bunun üzerine “sözleşmeyi okuyun imzalayın, korkmayın bir şey olmaz” diye açıklama yapıldı. Biz okuduğumuzda aslında birçok hakkımızın gasp edildiğini anladık. Önce kimse imzalamak istemedi, sonra işveren baskı uygulayınca birçok arkadaş imzalamak durumunda kaldı. Ancak biz birkaç arkadaş imzalamadık. Örnek olarak *evlilik izni ve parasının verilmesinin patronun insafına kalması, tatil günlerinde keyfi olarak işçinin işe çağırılması durumunda, işçinin gelmesinin mecbur kılınması, senelik izinde ek iş yaptığımız anlaşılırsa tazminatsız işten atılmak* gibi birçok hak gaspını dayatan bir sözleşmeydi bu.

Bizlere yapılan bu saldırıların diğer sektörlerdeki işçi kardeşlerimize de yapıldığının farkındayız. Biz, kalıp işçileri olarak sorunlarımızı ortaya koymakla birlikte mücadele etmek gerektiğinin bilincindeyiz. Bu sorunlarımızı da derneğimiz UID-DER aracılığı ile diğer işçi kardeşlerimizle paylaşmak istedik. Bizler işyerimizdeki saldırılara karşı işçi kardeşlerimizle birliğimizi sağlamak için elimizden gelen herşeyi yapmaya çalışacağız. İnanıyoruz ki bütün işyerlerinde işçiler olarak birlikte hareket edersek ve birleşirsek patronlara karşı koyabiliriz. **Bizim bir araya gelmemizi sağlayan derneğimize teşekkür ediyor, bütün işçi kardeşlerimizi derneğimiz çatısı altında mücadeleye davet ediyoruz.** ■

Konveyör'de Yine İş Kazaları

■ Tuzla'dan bir metal işçisi

Gün geçmiyor ki işçi sınıfının basınında iş kazalarıyla ilgili bir haber duymayalım. Yitip giden yaşamlar, kaybedilen parmaklar... Bazen bir maden ocağında göçükte kaybederiz hayatımızı, bazen de bir tersanede. Bazen de bir metal fabrikasında kaybederiz kolumuzu ya da beşi bir olmayan parmaklarımızı. Bu kazalardan iki tanesi de geçtiğimiz hafta Konveyör fabrikasında (Kon-Mak) yaşandı.

Havşa makinesini tamir etmek isteyen bir arkadaşımız, makinenin sensörlerini iptal etmesine rağmen makinenin çalışması üzerine parmağını kaptırdı. Makine parmağı tamamen ezdiği için parmağını kesmek zorunda kaldılar. Olayı duyan diğer işçi arkadaşlarımızdan bazıları, “akacak kan damarda durmazmış”, “buna da şükür”, “kesin onun hatasıdır” gibi yorumlar yaptılar. Konuşmalarını bitirmeden bir iş kazası haberi daha geldi. Boru kesim işinde çalışan bir arkadaşımız da kolunu boru teresinde kesmişti. Neyse ki bu arkadaşımız daha şanslıydı, birkaç dikişle kolunu kurtardı. İnsan bütün bunları yaşarken şu soruları sormadan edemiyor: Bu işçi arkadaşla-

rımızın dudaklarından dökülenler gerçekten biz işçilerin fikri mi? Yoksa birilerinin çıkarlarını mı ifade ediyor? Havşa makinelerinde kaç işçi arkadaşımız parmaklarını kaybetti? Hepsinin kanı “hızlı” mı akıyordu? Önlemleri almak, gerekirse makineleri değiştirmek çok mu zordu? **Kaç işçi arkadaşımızın parmağı bir makine yapıyor?**

Bir işçi arkadaşımız “**2002 yılı içerisinde 21 iş kazası yaşandı**” diyordu. Neredeyse her ay iki iş kazası. Bu kazalara uğrayan işçilerin çoğu Havşa makinelerinde parmaklarını kaybetti. Peki, bu kazalar nerden kaynaklanıyordu? Aslında bunun cevabı çok uzağımızda değil. Çünkü günlük çalışma süremiz 14 saati buluyor. Cumartesi-Pazar da aynı yoğunlukta ve kara kışta ısıtıcı olmadan çalıştırılıyor. Makinelerin arızalarını tamir ettirmedikleri için bizler onları bantlarla tutturuyoruz. Bizim hatamız tüm bunlara sessiz kalarak onay vermemizdir. Patronların oyununa gelerek bir araya gelemememizdir. Biz Konveyör'deki işçiler, örgütlenmediğimiz ve çalışma koşullarımızın düzeltilmesi için mücadele vermediğimiz sürece bu kazalara maruz kalmaya devam edeceğiz. Reçep, Davutlar parmaksız, kolsuz kalmaya devam edecek. Bu yüzden öfkemizi ne makineye ne de işçi arkadaşlarımıza yöneltelim. Bizleri insanlık dışı koşullarda çalışmaya zorlayan patronlara kusalım öfkemizi! ■

Mersin Liman İşçilerinden Tekel İşçilerine Selamlar

■ Mersin'den bir grup liman işçisi

Biz Mersin Limanı'nda çalışan işçileriz. Hem Tekel direnişi üzerine hem de işçi sınıfının temel sorunları üzerine **İşçi Dayanışması'**na bir mektup yazmak istedik.

Türkiye'de işçi ve emekçiler fazla emek az ücret ile köle gibi çalıştırılıyorlar. Sosyal hakları ellerinden alınıyor, sendikalı olmamaları için tüm yasaların önüne geçilip her fırsat kullanıyor. **Tekel işçileri böyle bir dönemde direngenlikleriyle, haklarını sonuna kadar aramalarıyla tüm işçilere örnek oluşturuyorlar.** Binlerce Tekel işçisi Ankara'nın soğuşunda bir araya gelerek işçilerin birleştiklerinde neler yapabileceğini gösteriyor bize. Tüm baskılara rağmen işçi sınıfının karşısında hiçbir güç duramıyor. "Tekel işçileri TÜRK-İŞ binasını işgal etti" diye haberler yapılıyor. Oysa sendika 4 duvardan ibaret bina değildir, kimsenin şahsına da ait değildir. Sendika biz işçileriz, o bina da bizlerin; Tekel işçilerininindir.

Bizler Mersin Limanı özelleştirilirken örgütsüz olduğumuzdan sürece müdahale edemedik, mağdur edildik. Ama anlaşılan Tekel işçileri de tam anlamıyla örgütlü olamamışlar ki, özelleştirmeleri engelleyemediler. Buna sendika bürokrasisi ve bilinç bulanıklığı eklenince süreç uzadı, işçiler hırpalandı. Ama olumsuzluklara ve saldırılara rağmen öyle inançlılar ki, biz de burada çok umutlanıyoruz. Çünkü onların

kazanımı Türkiye'de bir dönüm noktası olabilir, işçi sınıfının kazanımlarını arttırabilir ve işçi sınıfını hareketlendirebilir. Orada olamasak da yüreğimiz Tekel işçileri ile atıyor. Bizler mücadelemizi işçi sınıfı dostları ve Mersin işçi ve emekçisinin desteğiyle kazandık. Tekel işçisini yalnız sanan, müdahale etmeyi amaçlayanlara diyoruz ki; "Size yeminimiz olsun ki onlara zarar verirsiniz bizler buradan oralara gelir karşınıza dikiliriz. Tekel işçisi yalnız değildir. **Söz veriyoruz sizlere işçi kardeşlerimiz yalnız bırakmayacağız sizi.**"

Çok büyük bir sıkıntımız var bizim. Genel grev diye ekranlara çıkılıyor, birçok yerde üretim sürüyor. Gece vardiyasındaki işçiler eyleme götürülüyor. Fabrika çalışırken bizim "yaşasın grev" diye yollara dökülmemizin ne anlamı var? Üretimden gelen gücümüzü kullanıp hayatı durduramayacaksa neden greve gidilmiş gibi yapılıyor? Bugün bilinçsizlik ve sendika bürokrasisi bizim belimizi yedi yerden kırarken, sermaye on yerden kırıyor. Tekel işçilerini ölüm oruçlarında perişan edeceklerine havaalanlarını, limanları, hastaneleri, okulları kilitleyip hayatı durdurmamıza yardım etsinler, **bu örgütlülüğün önünü açsınlar.**

Bizlerin daha iyi koşullarda yaşaması için bilinçli bir örgütlülüğümüzün olması gerekiyor. Bunun için de "bana bir şey olmaz, cebim para dolsun yeter" anlayışıyla davranmayıp, yarın daha beter şartlarda olmamak için çok çalışmalıyız. ■

Boyun Eğmeyelim

■ Aydınlı'dan bir işçi

Ben yaklaşık beş aydır Aydınlı'da ÜİD-DER'in çalışmalarına katılıyorum. ÜİD-DER'li arkadaşların yaklaşımlarını çok sıcak ve samimi buluyorum. Fabrikalarımızda her gün birçok iş kazaları yaşıyor ve sorunlarla karşılaşılıyor. Bizim bunlara karşı neler yapılması gerektiğini öğrenmemiz gerekiyor. Ben

elektrik sektöründe çalışan bir işçiyim. Her işyerinde olduğu gibi bizim işyerinde de zaman zaman ölümcül iş kazaları meydana geliyor.

Biz sanayi bölgesindeki fabrikaların elektrik bakımını ve onarımını yapıyoruz. Geçen gün bir fabrikanın ana besleme kablosu dediğimiz, 380 volt elektrikle yüklü kablosunu kesecektik. Ama kabloda elektrik olma olasılığı da vardı. Biz ustabaşına kabloyu kontrol edip emin olalım dedik, ustabaşı yok bir şey olmaz kesin kabloyu dedi. Ustabaşının ısrarı üzerine tereddütte kaldıysak da bir arkadaşım kabloyu kesmek zorunda kaldı. Kesilen kabloda elektrik varmış, kabloyu kestiği anda arkadaşımızı elektrik çaptı ve fırlattı. Arkadaşımız nerdeyse ölecekti. Bizlerin, işyerlerimizde her zaman uygulanan ve yeri geldiğinde canımıza mal olan bu tür baskılara boyun eğmememiz gerekiyor. Bir araya gelip tüm bunlara karşı mücadele etmemiz gerekiyor. Bunun için de **ÜİD-DER'le mücadeleye yerimizi almalıyız** diye düşünüyorum. ■

Hastaneye Gitmek Beş Yıldızlı Otele Gitmek Gibi!

■ Bostancı'dan bir işçi

Yeni yıla girerken her şeye zam yapan hükümet, sağlık hizmetlerine de zam yapmayı unutmadı. Özel hastanelerde daha önce SGK'lı hastalardan alınan yüzde 30'luk fark ücreti bu yıl yapılan zamlarla birlikte yüzde 70'lere kadar çıkarıldı. Hükümet yaptığı bu zamlı uygulamayla biz işçilere “cebindeki paraya göre hastaneye gidebilirsin!” diyor.

1 Ocak 2010 tarihinden itibaren özel hastanelerde yeni zam uygulanmasına başlandı. Bu yeni uygulamaya göre özel hastaneler, verdikleri hizmete göre oteller gibi 1 yıldızdan 5 yıldıza kadar gruplandırılacaklar. Bu gruplandırmaya göre de SGK'lı hastalardan yüzde 30'dan başlayarak yüzde 70'e varan fark ücreti alınacak. Örneğin, A grubundaki hastaneye giden bir hasta, bin liralık tedavi ücreti için daha önce 300 lira öderken 1 Ocaktan itibaren 700 lira ödeyecek. Hükümet bu uygulamayla biz işçi ve emekçilerin özel hastanelerden yararlanmasını imkânsızlaştırıyor.

Özel hastaneye gitmek zorunda kalan bir işçi, maaşını kat be kat aşan tedavi masrafları ödemek zorunda bırakılıyor.

“Herkes hızlı, etkin, kaliteli sağlık hizmeti”, “SGK kuyukları bitecek”, “her aileye bir doktor”, “herkes tüm hastanelerden sağlık hizmeti alabilecek” diyen AKP hükümetinin yalanları bir bir ortaya çıkıyor. “Sağlıkta dönüşüm projesi” adı altındaki saldırı yasasıyla, değil tüm hastanelerden ücretsiz yararlanmak, cebimizdeki son kuruşu da hastanelere veriyoruz. Muayene ücreti, katkı payı derken şimdi de özel hastanelerdeki fark ücretinin zamlanması, “**paran kadar sağlık**” politikasının açıkça göstergesidir.

Parası olan istediği özel hastanede rahatça tedavi olurken, parası olmayan ölüme mahkûm ediliyor. Oysa herkes eşit, kaliteli ve ücretsiz sağlık hakkına sahip olmalıdır. Bu hakkı bize çok gören sermaye sınıfına karşı örgütlenip mücadele etmeliyiz. ■

SOLDAN SAĞA

1. Kasın istenç dışı hareketi. Bir durumdan başka bir duruma geçme.
2. Bir borcun belli zamanlarda ödenmeye bağlanması.
3. Baş, çoban. Ayak.
4. Bayramda caddelere kurulan süslü kemer. Güdü, itici neden. Çıplak vücut resmi.
5. Patronun işçinin sırtından kazandığı artı-değerden makinaların yıpranma payı olarak ayırdığı sermaye.
6. Bir içecek.
7. İşlenmiş büyükbaş hayvan derisi.
8. İşçi sınıfının tarihi önderlerinden biri. Salya, ağız suyu.
9. İyi bakım ve ilaç tedavisi. Siyah.
10. Dolaylı anlatım. Tuzak.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. İşçinin ürettiği mal ya da hizmet. Eski Mısır'da insanoğlunun hayati dayanağı olan üretici güç
2. Saman. Mevta.
3. Akis. Baş.
4. Köpek.
5. Üretim araçlarının özel kişilerin elinde bulunduğu üretim düzeni.
6. Hiçbir zaman.
7. Osmiyum elementinin simgesi. Sözleşme.
8. Kirişli antik bir çalgı. Harcama.
9. Utanma duygusu, ar. Kürtçede ekmek. İrlanda Cumhuriyet Ordusu'nun kısaltması.
10. Bir önceki gün. Elma-Armut kurutulmuşu.

İŞÇİNİN BULMACASI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	■	■				■				
2		■	■							■
3				■			■		■	
4				■				■		
5										
6	■	■	■	■						■
7							■		■	■
8	■						■			
9				■		■				
10		■	■				■			

Geçen Ayın Çözümü

Soldan Sağa: 1. EMEK 6. KAMA 7. OD 10. SOL 11. ANA 13. AY 14. TEKGIDAİŞ 15. AL 16. MAKİNA 17. EK 18. KODAMAN

Yukarıdan Aşağıya: 1. EK 2. MAMAK 3. EM 4. KAR 5. SOSYALİZM 8. DO 9. MAT 12. NETAŞ 13. ADAK 17. AR

Deneme Süresi: Katmerli Sömürü Süresi

Patronlar sınıfının işçilerin haklarına dönük saldırıları özellikle kriz dönemlerinde artıyor. Zaten var olan haklar yetersizken kriz bahane edilerek bu kısıntılar da işçi sınıfının elinden alınıyor. Çoğu zaman da yasal bir kılıf bulmaya bile gerek görmüyorlar patronlar. Özellikle bu son krizde artan işsizliğe paralel olarak çalışma koşulları, sözleşme şartları ağırlaştırılmış durumda. Sendikali işyerleri de dâhil olmak üzere patronlar önce işçi çıkartıyor, sonra da çıkartılan işçilerin yerine güvencesiz, kadrosuz işçiler alıyorlar. Bunu yaparken de kaç kere yenileneceği belli olmayan belirli süreli iş sözleşmeleri, ne anlama geldiği belirsiz “aday işçi sözleşmesi” veya “deneme süreli iş sözleşmesi” imzalıyorlar işçilere. Bu sözleşmelere razı olmak zorunda kalan işçilerse yarın ne olacağını bilmeden, her an kapının önüne konulmaya hazır halde her türlü olumsuz şartları kabul etmeye mahkûm ediliyorlar.

Özellikle deneme süresi adı altında yapılan sömürünün haddi hesabı yok. **Deneme süresi**, 4857 sayılı İş Kanununda **en çok 2 ay** olarak belirtilmiş. Ancak hemen ardından da bu sürenin **toplu iş sözleşmelerinde 4 aya kadar uzatılabileceği** eklenmiş. Bunun anlamı şudur: 2 ya da 4 ay boyunca patron işçiyi istediği gibi kullanabilir, çünkü işçi çalışmaya devam edebilmek için her şeye razı olmak zorundadır. Bu sürenin sonunda yahut sürenin bitimini bile beklemeden patron işçiyi **tazminatsız** işten çıkartabilir. Görüldüğü gibi aslında İş Kanunu da bu konuda işçinin aleyhine olmasına rağmen patronlar bundan çok daha fazlasını yapıyorlar. **Deneme süresi adı altında sigortasız işçi çalıştırıyorlar.** Süreyi keyfi olarak uzatabiliyorlar. Kadrolu işçilerin yararlandığı haklardan deneme süresindeki işçiyi mahrum bırakıyorlar. Örneğin ikramiye, prim, yakacak, gıda vb. sosyal haklar, işçi sağlığı ve iş güvenliğiyle ilgili koruyucu malzemeler vs. şayet çalışılan işyerinde varsa deneme süresindeki işçi de bu haklardan yararlanmalıdır. Aynı şekilde ücret, hafta sonu tatili, bayram tatili konularında da işçi, deneme süresi gerekçe gösterilerek farklı bir uygulamaya tâbi tutulamaz. **Sigorta ise işçi işe girdiği andan yani deneme süresinin başlangıcından itibaren başlatılmak zorundadır.** Buna rağmen sendikali sendikasız pek çok işyerinde patronlar, kanunun işlerine gelen kısımlarını kullanmaktadırlar.

Yine İş Kanununa göre **deneme süresi adı altında çalışma bir mecburiyet değil, işverenin talebi doğrultusunda yapılacak bir şeydir.** Yani işveren şayet işçiyi deneme süresine tâbi tutmak istiyorsa

bunu yazılı olarak beyan etmek zorundadır. Sözlü olarak yapılan, “seni 2 ay deneyeceğiz” beyanı yasalar karşısında geçerli değildir. **Yazılı bir beyan olmadan çalıştırılan işçi aslında “kadrolu” olarak işe alınmış demektir.** Deneme süresi sona erdikten sonra çalıştırılmaya devam edilen işçi yıllık izin, kıdem ve ihbar tazminatı haklarından yararlanacağı zaman, esas alınacak süre deneme süresi de dâhil edilerek hesaplanmalıdır. Yani diyelim ki işveren işçiyi 2 aylık deneme süresine tâbi tuttukten sonra çalıştırmaya devam etti. Bu işçinin yıllık izin kullanması için gereken 1 yıl çalışmış olma zorunluluğu, deneme süresinin başlangıcı esas alınarak hesaplanır. İşten atılması durumunda esas çalışma süresi de bu şekilde hesaplanır.

Derneğimizin sitesinde yayınlanan okur mektuplarında deneme süresinin nasıl da katmerli sömürü süresi haline geldiğine dair pek çok örnek var. Örneğin Tuzla'dan gelen bir okur mektubunda, “Ben Tuzla deri sanayi bölgesinde on kişinin çalıştığı bir deri fabrikasında, iki buçuk aydır deneme süresi adı altında sigortasız ve asgari ücretle çalışıyorum... Vasıflı bir işçi olmama rağmen işe alınırken üç aylık bir deneme süresine tâbi tutulacağımı ve bu sürede asgari ücretle ve sigortasız çalışacağımı öğrendiğimde çalışma koşullarının geldiği bu akıl almaz noktayı bir kez daha gördüm” diyor işçi kardeşimiz. Yine Tuzla'dan deri işçileri, “Bizim çalıştığımız fabrikada birkaç hafta önce 17 işçi işe alınmıştı. Fakat alınan işçilerden 12'sini krizden dolayı çıkaracaklarını açıkladılar. Bu arkadaşların “deneme süresi” adı altında alınmış olunması patronun elini kolaylaştırdı” diye anlatmışlar yaşadıklarını. Uyguner Deri'de çalışan işçilerin mektubunda “deneme süresi adı altında çalıştırılan işçi arkadaşlarımıza iş ayakkabısı verilmiyor. Bu nedenle geçirdikleri iş kazalarında ayakları eziliyor. Gerekli önlemler alınmadığından benzer kazalar giderek artıyor” denmesi, deneme süresinin patronlar açısından nasıl da insanlık dışı bir sömürü aracı haline geldiğini gösteriyor.

Elbette varolan haklarımızı bilmek biz işçiler için önemli. Fakat sadece bilmek yetmiyor. Çünkü **işçi sınıfının haklarının koruyucusu yasalar değil, işçi sınıfının bizzat kendisidir, onun örgütlü mücadelesidir.** Bu nedenle bir yandan haklarımızı öğrenmeli, bir yandan da öğrendiklerimizi işçi arkadaşlarımızla paylaşmalı ve örgütlenerek bir araya gelmeliyiz. Unutmayalım ki “her koyun kendi bacağından asılır” masalı, patronlar sınıfının işçileri uyuturken kullandığı bir masaldır. Bizim masallara değil gerçeklere ihtiyacımız var. Gerçek ise **“Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz”** gerçeğidir. ■

Dayanışma Grevi

Tekel işçilerinin kararlı bir şekilde yürüttüğü mücadele, sınıf dayanışmasının anlamlı bir örneği olan *dayanışma grevlerini* uzun yıllar sonra yeniden gündeme getirdi. İşçilerin basıncı altında kalan Türk-İş yönetimi, önce bir ay sürecek şekilde Cuma günleri bir saat iş bırakma kararı aldı. Ardından 17 Ocakta Ankara'da bir miting yapıldı. 4 Şubatta ise, 5 sendika konfederasyonunun aldığı kararla bir günlük iş bırakma eylemi gerçekleştirildi ve alanlara çıkıldı. Sanki "genel grev"e çıkmış gibi bir hava yaratılsa da, gerçek anlamda bir genel grevden söz etmek mümkün değildir. Zaten iş bırakma eyleminin yetersiz olması bunu ortaya koyuyor. Esasında bu eylemler, işçi sınıfının mücadele yöntemlerinden biri olan dayanışma grevleri kapsamında ele alınmalıdır. Peki, nedir dayanışma grevi?

Herhangi bir işyerinde veya sektörde işçilerin sendikalaşma veya başka haklar elde etmek için başlattığı mücadelenin tek bir işyerine ya da sektöre sıkışıp kalması, bu mücadelenin başarı şansını azaltır. Mücadelenin başarıya ulaşması için diğer işyerlerindeki işçilerin ve sendikaların dayanışma eylemleri yapması ve direnişteki işçileri yalnız bırakmaması gerekir. Bu nedenle diğer fabrikalardaki işçi kardeşlerimiz, direnişteki işçilerin taleplerinin kabul edilmesi için iş bırakıp greve çıkarlar. İşte böyle grevlere **dayanışma grevi** denir. Sendikalar dayanışma grevlerini örgütlemek için harekete geçer. Böylece bir fabrikada veya sektörde başlayan mücadele yaygınlaşır, genelleşir ve işçi sınıfının ortak mücadelesi haline gelir. Dayanışma grevleriyle desteklenen böylesi mücadeleler patronlara geri adım attırır, işçilerin talepleri kabul edilir ve işçilerin kendilerine olan güveni artar.

1980 öncesinde işçi sınıfının örgütlü gücünün bir yansıması olarak gerçekleştirilebilen dayanışma eylemleri, bugün işçilerin örgütsüzlüğü nedeniyle uygulanamaz durumda. Örneğin geçmişte sık sık şu tip dayanışma eylemleri örgütleniyordu: **Grev, iş yavaşlatma, oturma grevi, yürüyüş, miting, yemek boykotu, fazla mesaiye kalmama, bildiri dağıtma, viziteye çıkma, istirahat alma, direniş ve işgal...** İşçi sınıfının örgütlü mücadelesi öyle yükselmişti ki, bir tek işçi bile işten atıldığında önce fabrikada başlayan iş durdurma eylemi bütün kente yayılabiliyordu. Dayanışma eylemlerinin etkisiyle patronlar saldırılarını geri çekiyor, işten atılan işçileri işe geri alıyor ve işçilerin diğer taleplerini kabul etmek zorunda kalıyorlardı. **İşçi sınıfının verdiği mücadeleler**

hükümetlere bile geri adım attırıyor, işçi haklarına yapılan saldırı yasaları meclisten geri çekiliyordu.

Örneğin 1970'te mecliste kabul edilen bir yasayla başta DİSK olmak üzere mücadeleci sendikaların önü kesilmek istenmiş, ama 15-16 Haziran büyük işçi direnişiyile bu saldırı geri püskürtülmüştü. İşçiler iki gün boyunca iş bırakarak İstanbul'da büyük gösteriler düzenlemişler ve Türk-İş üyesi on binlerce işçi de DİSK üyesi işçilere destek vermişti. 1976'da ise, DİSK'in öncülüğünde başlatılan "**DGM'ye hayır**" boykotlarına birçok sendika ve demokratik kitle örgütü destek vermiş, dayanışma eylemleri büyümüş ve *işçi düşmanı Devlet Güvenlik Mahkemeleri kapatılmıştı*. 1976 yılı boyunca DİSK Maden-İş'in örgütlü olduğu işyerlerinde süren grevleri desteklemek amacıyla birçok işyerinde çeşitli biçimlerde dayanışma eylemleri örgütlenmişti. Keza Maden-İş'in, patronlar örgütü MESS'e karşı yürüttüğü grevlerde de birçok sendika Maden-İş'le dayanışma içindeydi. 1978'den 1980 askeri darbesine değin büyük dayanışma eylemleri gerçekleştirildi. 1980'de ise, İzmir Tariş işletmelerinde işten atılmalara karşı başlatılan direnişle dayanışmak için tüm kent çapında pek çok işçi destek vermişti.

Bugünkü dayanışma eylemlerini o günlerle kıyaslamak mümkün olmasa da, yapılan eylemler oldukça anlamlıdır. İşçi sınıfının geçmiş mücadele deneyimlerinin küçük de olsa örnekleri yaşanıyor. Tüm zorluklara ve baskılara rağmen direnen Tekel işçileriyle yapılan dayanışma eylemleri buna örnektir. Yapılan dayanışma eylemleri anlamlı olmakla birlikte, işçi sınıfının üretimden gelen gücünü ortaya koyma noktasında yetersiz kalmıştır. *Sendika bürokratları tabandan gelen baskı sonucunda eylem kararı almak zorunda kalmışlardır*. Ancak bu dayanışma eylemlerinin kitlesel ve etkili bir şekilde hayat bulması için gerekli hazırlıkları yapmamışlardır. Oysa eylemlerin etkili olabilmesi için, özel ve kamu sektörü ayırımı yapmadan **dayanışma eylemlerinin bütün işyerlerine yayılması gerekiyor**. İşte o zaman işçi sınıfının üretimden gelen gücü, gerçekten de hükümetler ve patronlar üzerinde etkili olacaktır. Ama bunun için de sendikalarımızı bürokratların sultasından kurtarmalı, gerçek birer işçi örgütü haline getirmeliyiz. Ancak o zaman hem dayanışma grevinin önündeki yasakları kaldırabilir hem de etkili ve sonuç alıcı grevler örgütleyebiliriz. ■

